

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTI: DR. RÉVÉSZ IMRE.

FŐMUNKATÁRS: DR. SZÁSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Elofizetési ár félévre hét pengő.

Egy szomorú ítélet.

Politikai napilapokban publikáltatott egyik tekintélyes egyházmegyénk bíróságának ítélete egyik legnagyobb egyházközségünk egyik lelkipásztorának fegyelmi ügyében. Az ítélet a meg nem cáfolt közlés szerint a viselt hivatalból elmozdításra és a választhatóság jogától négy évre megfosztásra szól.

Megdöböntünk ennek az ítéletnek hirlapban olvasásán. Nem azért, mintha a vétkesnek méltó és szigorú megbüntetését nem tartanók helyénvalónak. Sőt mi voltunk azok, akik szembeszállva a mai közvélemény egy jelentős részével és magunkra véve lelkipásztor atyánkfiai érzékenységének érintését, kemény szavakkal rámutattunk arra, hogy a mai magyar református egyházban nincs minden egészen rendén s hogy ha lelkipásztoraink közé oda nem illő elemek bekerülnek, kell lenni bennünk erőnek azok sürgős eltávolítására.

Akkor azt a cikkünket sokan rossz néven vették, sőt néhol úgy kezdtek rólunk beszélni, mint a lelkipásztorok ellenségéről.

Holott, azt kérдем: nem lett volna sokkal inkább az egyház érdekében álló ezt a szomorú ítéletet és ennek a nyilvánosságra jutását megelőzni? Nem lett volna jobb, ha akkor, amikor a nagyon komoly panaszok felmerültek, mingyárt intézkedni az iránt, hogy a panaszkodásra ne legyen lehetőség? Hiszen bármennyire nem vagyunk is hierarchikus szervezetű egyház, arra még mindig van lehetőség, hogy azt, aki méltatlan valamely helyre, onnan ki lehessen emelni nyilvános fegyelmi bírói ítélet nélkül is. Csak az érdekelték megértése és belátása kell hozzá.

Sőt, hogy tovább menjünk: nem lett volna-e jobb már a nagyon súlyos kifogásokkal illetett választás után arra az álláspontra helyezkedni, hogy nem kell alkalmat adni az emelt panaszok hivatalos visszavonására?

Végül, hogy mindennek az okára menjünk vissza: nem lett volna-e jobb egyáltalán olyan törvényt alkotni a lelkipásztori állások betöltéséről, amely kizárja a lehetőségét a nagyarányú

visszaéléseknek és az Isten dicsőségével keveset törődők győzelmének könnyed kikorteselesését?

Ott kellene kezdeni minden gyógyítást a gyökerénél. Mindenekelőtt lehetlenné tenni, hogy pártszervezet, nekem mindegy, hogy melyik, bármely formában befolyást gyakorolhasson az egyházi életre és lehetlenné tenni, hogy a politikai pártokban szokásos heves és sokszor a morál ítéletét ki nem bíró eszközökkel folyjon a választás. Lehetlenné tenni, hogy egyszerűen tömegfelvonultatással, nem lélekkel, hanem számszerű többséggel akarják az Isten igazságát eldönteni.

Mindezek komoly és nagy kérdések, amelyek tekintetében a jövő bizonyára igazat ad nekünk, akik az egyházban irányadónak egyedül Isten dicsőségének szolgálatát kívánjuk.

Am addig is, míg ez a szebb jövő elkövetkezik és míg a mostanihoz hasonló szomorú esetek előfordulhatnak, legalább arra igyekezzünk, hogy ami bajunk van, ne menjen világgá. Sokan erősen kifogásolták, hogy mi az egyházi lapban „kiteregettük a szennyest”. Pedig talán jobb lett volna, ha a mi figyelmeztetésünk folytán az érdekelték azonnal igyekeztek volna a félszeg és káros állapotot megszüntetni, mint bevárni azt, hogy politikai napilapban is legyen olvasható, hogy: X-et, az y-i egyházközség egyik lelkipásztorát megfosztották a viselt hivatalától.

Legalább az *okol* ne közölték volna, amiért a megfosztás történt. Akkor még hitethettük volna embertársainkat, hogy heterodoxia, vagy hivatali engedelmség hiánya volt az ok s ezzel a kis hazugsággal szépítenők a helyzetet. De így hónapokon át gúnyolódhatnak másvallású embertársaink a református papok felett.

Mert hasztalan magyarázom én azt, hogy ez szomorú kivétel, hogy a magyar református papok óriási többsége morál, tudás és tisztesség dolgában bármely embernek mintául szolgálhat, hogy a kis falusi papjaink közt nagyon sok magas műveltségű és kultúrközpontok előkelőit megszégyenítő szellemi szinten álló férfi nyomorog; ők, a mi belső ügyeinket nem ismerők, igen természetes logikával azt mondják: ha

ilyen a nagyvárosi papjuk, milyen lehet az, aki az utolsó helyekre szorult.

És minden egyébtől eltekintve: A legkitünőbb papot is, ha faluhelyt él, csak egy pár száz vagy egy pár ezer ember ismeri meg. De a rosszat, ha nagy helyre kerül, a tízezrek sokasága. Hány kitünő emberünknek kell nagyszerű munkát végezni kinn a végeken, míg annyian megismerik értéküket, amennyien egy rossz papnak a gyarlóságát egy nagy városban negyvennyolc óra alatt megtudják.

K. B.

Bizonyosan prédikáltál már a két fillérről: ugyan, eselekedtél is a szerint?

EBBŐL A VILÁGBÓL

Kálvinizmus és takarékoság.

Válasz a „Különvéleményre“.

Úgy látszik, hogy e lap 38-ik számában „Kártékony illúziók“ címen megjelent cikkem nem talált kellő megértésre egynémely helyeken.

Valaki „Kisbürgözdí“ címen, illetve álnévvel arra figyelmeztet e lap 40-ik számában, hogy téves utakon jártam akkor, amikor a kisbürgözdí ekklezsia kölcsönfelvételi esetét jellemeztem. S arról elmélkedik, hogy jobb, ha az egyház nem engedi hatóságilag bezáratni a saját templomát, hanem inkább kölcsönt vesz fel és kiveti az építkezési adót a hívekre.

Erre vonatkozólag szerény megjegyzésem az, miszerint én hatóságilag bezárandó templomról nem is beszéltem. Mindössze egy ártatlan tréfát akartam elmondani arra vonatkozólag, hogy milyen könnyen vesszük fel néha az adósságot, a kölcsönt.

Lehet, hogy sokan félreértettek, az én, más-különbben ismeretlenül is szeretve tisztelt cikkíró társammal együtt. Éppenezért helyénvaló dolognak tartom idevonatkozó nézetemet részletesebben elmondani.

A protestantizmus bölcsőjénél, szerény véleményem szerint, az egyszerűség mellett ott volt a takarékoság védő szelleme is.

Hiszen tudjuk jól, mert hát ma már köz-helyszámba megyen, miszerint X. Leo pápa, a művészetek nagy barátja, a tizenhatodik század elején Rómában egy hatalmas székesegyházat emeltetett Péter apostol tiszteletére. A költségek természetesen nem állottak rendelkezésére. Így hát bűnbocsánatot hirdető cédulákat árultatott egyes államok területén.

Imé, a drága, a költséges építkezés milyen váratlanul pattantotta ki a reformáció szikráját annak idején!... S tudjuk jól, miszerint a protestantizmus egyszerűbben berendezett templomokkal, egyszerűbben öltözködő papokkal kezdette el dicsőséges pályafutását.

A kálvinizmus ezt a nagy egyszerűséget méginkább kimélyítette az egyházi élet minden vonalán.

S ha napjainkban nézzük a mi külföldi hitestvéreinket, alig találunk közöttük kedvesebb, sympathikusabb atyafiakat, mint a skótokat és hollandokat.

Végtelen egyszerűségükről, takarékoságukról a legszellemesebb anekdotákat a világosvilági lapjainkban is.

A hollandok nagy takarékoságuk mellett előljárnak a művészetek terén is világhírű festőkkel.

Nekünk, magyaroknak jó lenne valami módon a holland atyafiakat követni. Nincsen tengerünk, az igaz, csak két folyó-részletünk a Dunából és Tiszából. De volnának tehetséges fiaink, akik kedvezőbb körülmények között nagy névre tehetnének szert külföldön is. De valljuk be őszintén, az ilyesmihez mi szegények voltunk és vagyunk ma is. De hát miért!? Nagyon egyszerű okból. Rólunk — fájdalom — nem igen keringenek holmi takarékoságra vonatkozó anekdoták. Nem tudunk bánni a pénzzel. Ha van — tisztelet a kivételeknek — költjük derűre-borúra. Ha nincs, akkor ősi szokás szerint szidjuk a világot.

Szerény nézetem szerint az az igazi kálvinista mentalitás, ami a skót és holland atyafiakat jellemzi. Egyszerűség, takarékoság a családban, az ekklezsiaiban s a világi élet minden vonalán.

A könnyelmű költekezés, a fényűzés, a zsarnokság nem egy ízben döntötték már fel a kultúra szekerét. A bolsevizmus sem egyéb, mint ezeknek az ősi, veszedelmet hozó rettentés bűnöknek a következménye.

Ahol a fényűzés és a zsarnokság fognak egymással kezét, azon a helyen a társadalmi élet organizmusa rendesen felmondja a szolgálatot. Az alsó végtagok, a lábak, a kerekék elgyengülnek. Úrrá, hatalommá lesz az anarchia, a forradalom.

Az én kedves cikkíró társam kényelemszerető embernek mondja azt a lelkipásztort, aki fél, remeg a nagyobb, súlyosabb kölcsönök felvételétől.

Bocsásson meg nekem, ha azt állítom, hogy sokkal jobban szereti a kényelmet az az atyafi, aki egy-kettőre szedeti fel a kölcsönt az ekklezsia terhére. Az adósságszínálás és a kényelemszeretet sokkal közelebb eső fogalmak, mint a takarékoság és kényelemszeretet. Legfeljebb arról lehet szó közöttünk, hogy a szélsőség a takarékoság terén is károkat okozhat. Ez a tény azonban nem jogosíthat fel bennünket arra, hogy a mai boldogtalan korszellemi jelzavai után indulva, a kölcsönöket, az előlegezett bizalmat lépten-nyomon kiaknázzuk.

Mert hát figyelje csak meg akárki közöttünk az állami, a társadalmi élet legjellegzetesebb fokmérőjét, a művészeteket. Például a

kubizmust. Vajjon mit jelképez a kubizmus a művészetek, például a festészet terén? Ámbár senkitől nem olvastam. De én állítom, miszerint a kubizmus ennél a mai könnyelmű: a fiak, az unokák terhére adósságokat csináló társadalomnak a legpozitívabb symboluma.

Néhány mással tájképet, genre-képet festeni annyit jelent, mint könnyelmű adósságokkal látszólagos előkelő, úri életet élni. S az a szomorú dolog, hogy például a kubista piktoroknak sok híve, tisztelője akad még a jobbnevű kritikuskok között is.

Előttem azonban mindig nagyobb érték egy szépen, munkával, szorgalommal kidolgozott tájkép, mint például egy kubista tájkép, amelyről Kézdi Kovács László festőnk nem régen azt mondotta, hogy ezeknek a képeknek az előállítása olyan formán történik, miszerint a piktor elővesz egy szivacsot és bemázolja különféle színekkel s aztán odacsapja egy darab kifeszített vászonhoz.

Ne kövessük mi ezt a kubista módszert az anyaszentegyház falai között. Ne felejtsük el, hogy mi a puritánizmus csillagzata alatt születünk. Örök mementóképen álljon előttünk X. Leo pápának és az általa Péter apostol tiszteletére emelt hatalmas székesegyháznak a története. Az a szikra, ami kipattantotta a reformációt, kipattanhat egy-egy városi, avagy falusi gyülekezet drága, költséges építkezése alkalmából is. Kipattanhat még pedig szélsőséges, veszedelmes irányban. Nem úgy, mint az örök városban, ahol a kipattant szikra áldást hozott az egész emberiségre.

Én — fájdalom — már szolgáltam olyan egyházban, ahol a drága, monumentális templom felépítése a nazarénizmusnak lett szülőanyjává.

Csak járjunk mi az egyszerűség, a takarékoság, a puritánizmus útjain. Ne nehezteljünk s ne értsük félre, ha egyik-másik egyszerű falusi pap a takarékoság lényegéről elmélkedik itten-ottan.

Nem az áldozatkészség erényének gyöngítését, hanem annak erősítését, fokozását óhajtják szolgálni az efajta cikkek. Hiszen mindig többet tud áldozni a közjóra egy takarékos ember, mint az az atyafi, aki a pénzt hejhujákra elkölti, eltékozolja.

Néhai jó Könyves Tóth Kálmán régebbi novelláiban emléket igyekezett állítani az egyszerű, takarékos, aranyszívű debreceni cíviseknek. Vallásos elbeszéléseinek két alappillére volt: Takarékoság és áldozatkészség.

Ezt a két alappillért erősíteni — nézetem szerint — elsőrangú kötelessége mindnyájunknak. S azt hiszem, ez a véleménye az én kedves, ismeretlen cikkíró társamnak is.

Baráth Imre.

Ninesen olyan kiesiny kenyér, amiből a jó szív az árváknak ne tudna juttatni.

HÍRADÁS

A beregi református egyházmegye közgyűlése.

A beregi református egyházmegye folyó év november hó 20-án tartott gyűlésének ünnepi jellegét adott új esperesének: Palágyi István beregsurányi lelkésznek a beiktatása. Vásárosnamény közönsége együtt ünnepelt e napon az egyházmegye közönségével s az ünnepi jellegét a tornyban és az állami iskola homlokzatán lengő lobogók is messzire hirdették. A délelőtt 9 órakor énekkel és imádsággal megnyitott közgyűlésen ott láhattuk a vármegyei és járási hatóságok és testületek nagy számban megjelent képviselőit, élükön Péchy Szabolcs főispán, dr. Streicher Andor alispán és dr. Kozma György főszolgabíróval. De lekötelező figyelemességgel képviselte magát a szomszédos nagykarolyi egyházmegye is, ahonnan Fóris Lajos esperes jelent meg Nagy Imre főjegyző és Boros Mihály belmissziói előadó kíséretében, valamint a felsőszabolcsi egyházmegye is Keresztessy László nyírmadai lelkész, tanácsbíró személyében. Dr. Gulácsy István egyházmegyei gondnok rövid megnyitó beszéde után a közgyűlés jóváhagyta az esperesválasztás eredményét s a küldöttséggel meghívott új esperes letette az esküt. Istentisztelet következett, hol az egész templomot betöltő, szép gyülekezet előtt Kelemen Gyula helybeli lelkipásztor tartott szeretetre buzdító beszédet. Az új esperes elnöklésével tovább folytatott közgyűlés első mozzanata az esperesi székfoglaló beszéd volt, melyben Palágyi István magával ragadó erővel és logikával fejtette ki jövőjére vonatkozó nagyvonalú terveit és elvi álláspontjait. A hatásos székfoglaló után több küldöttség üdvözölte az új esperest. Az üdvözlő beszédekre adott rövid, szellemes válaszok elhangzásával befejeztetett a közgyűlés ünnepi része s következett a tárgysorozat pontjainak letárgyalása. A Palágyi István esperessé választásával megüresedett egyházmegyei főjegyzői állásra 1931. év december 31-iki határidővel elrendeltetett a szavazás. Délután 3 órától kezdve bírósági gyűlés volt, melynek k. retében néhány egyszerű közigazgatási ügyet intézett el a bíróság. (Klmn.)

Az új esperest Lapunk is igaz tisztelettel és szeretettel üdvözli, jó reménységgel látja, hogy a nagyon nehéz és felelősségteljes esperesi munkakör e mostani kegyetlen időkben éppen az ő robusztus teherbírására bízott s a Kegyelem teljességét esdi forgolódására.

Ha mindent elvégeztünk is: csak haszontalan szolgák vagyunk. De hogy gondolunk a nagy számadásra, ha semmit sem voltunk hajlandók tenni olyan ügyért, ami az Övé?

IRODALOM

Magyar reformátusok a nagyvilágban. Írta dr. Kovács J. István református teológiai professzor. (Különnyomat a Belmissziói Utmulatóból) Budapest, 1931. 8-rét, 20 lap. A kiváló szerző irodalmunkban tudtunkkal először ád rendszeres, noha térszűke miatt csak vázlatos áttekintést a csonka haza határain kívül az egész földgömbön szétosztott, mintegy hat milliányi magyarság s ebben a reformátusság helyzetéről. Az elérhető legpontosabb adatok felhasználásával, a mellett pedig igen megkapó, néhol megrendítő színekkel mutatja be az anyai kebelről erőszak vagy kényszerhelyzet következtében leszakadt szomorú magyar református világdiaszpórát s lélekbemarkoló szavakkal figyelmezteti egyházunkat ezek lelkigondozásának, az anyaegyházzal és a nemzettel való kapcsolatuk itthoni részről is valófenntartásának evangéliumi szoros kötelezettségére, amelyről idehaza a legnehezebb viszonyok közt sem volna szabad megfeledkeznünk.

R. I.

Magyar néphagyományok. A debreceni Kollégium tanítónövendékeivel gyűjtötte, a gyűjteményt rendezte s jegyzetekkel ellátta N. Bartha Károly dr., a debreceni Kollégium tanítóképzőjének tanára. I. Karácsonyi játékok. Gyermekversek. Tállos- és boszorkány-történetek. Tehenrontás babonái. Tyúkbabonák. — A debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztályának kiadványai. V. kötet. 2. szám. Debrecen, 1931. 8-rét, 82 lap. Hangjegyekkel és számos képpel. Lapunk ez évi folyamában (23. szám.) ismertettük dr. Illyés Endrénének a magyar református földművelő nép lelki életéről és vallásos világáról szóló igen nagyértékű, úttörő jelentőségű könyvét. Különös örömünkre szolgál, hogy most a dr. Bartha Károly teljes tudományos módszerességgel végzett nagyszabású gyűjtésében további pompás és bőséges illusztrációs anyagot kapunk a dr. Illyés megállapításaihoz s ösztönzést a magyar református néplélek további kutatására. Ennek a népnek babonával át- meg átszött vallásos képzetvilága — amely negyedfél század evangéliumi hatásainak oly szívósan állott ellene — mindaddig kínzó rejtély marad előttünk, amíg ezt a képzetvilágot rendszeres és szerető tudományos elmélyedéssel föl nem bontjuk eredtető szálaira s valláslélektanilag és vallástörténetileg meg nem magyarázzuk. Bartha Károly, annyi sok értékkel jeleskedő kollégiumi tanárkarunk egyik különleges értéke, örök hálára kötelezte nemcsak a magyar néprajz tudományát, hanem kiváltképen ezt az eljövendő magyar református valláslélektani és vallástörténeti kutatást is ezzel a fáradságos és igen gondos anyaggyűjtésével, amely jóformán az utolsó órában hatalmas készletét menti meg az elsősorban tisztántúli és túlnyomó részben református magyarság pusztuló néphagyományainak. Külön nagy ér-

téke ennek a gyűjtésnek az, hogy benne dr. Barthának egy egész sereg lelkes tanítványa, kollégiumi derék tanítónövendékeink segédkeztek; ezzel szép zálogát adva annak is, hogy a magyar néplélek ismeretlen kincsei iránt való szerető érdeklődésüket tanítói pályájukon is meg fogják őrizni s nem lesznek méltatlanok elődeikhez, akiknek a magyar néprajz tudománya eddig is anyagának kétharmadrészét köszönheti, illetékes megállapítás szerint. De minden elismerés megilleti ügyes szerető áldozatkészségéért a Tisza István Tudományos Társaságot is, amely nagyszerű honismertető programjának egyik integráns alkatrészéül kitűnő érzékkel ezt a kutatási irányt is fölkarolta. Bár csak a súlyos viszonyok ne tolnák ki a végtelenségig a többi kötetek megjelenését! A kötet nyomdai kiállításáról (petiüszedéssel dolgozván, rengeteg anyagot tud adni), valamint rajzairól, amelyekből egy a G. Szabó Kálmán koll. tanítóképző rajztanár, a többi Fekete László tanítónövendék művészi munkája, szintén csak teljes elismeréssel szólhatunk.

R. I.

HALOTTAINK

Lapunk zártakor kapjuk a következő két szomorú hírt:

Dr. Kenézy Gyula ny. egyetemi tanár, a debreceni egyetem egyik megeremtője, f. hó 26-án 72 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. A hajdúsági magyar református fajtának ez a nagyszerű, őseréjű sarja egyházunk életében sok részt nem vett, de annak kulturális érdekeit a maga sajátos, nemes meggyőződése szerint hiven és eredményesen szolgálta. Áldás emlékére!

Kovács Lajos kisvárdai lelkipásztor, felsőszabolcsi esperes f. hó 25-ikén 58 éves korában elhunyt. E fájdalmas koraisággal elköltözött, kedves emlékü vezetőmberünkről hívatott tollból kérünk részletesebb megemlékezést. Addig pedig a kegyelem vigasztalását kérjük árván maradt családjának, gyülekezetének és egyházmegyéjének.

KÜLÖNFÉLÉK

A debreceni kollégiumi Kántus november 19-én, délután 5 órakor a Kollégium dísztermében vajdai Nagy Lajos és felesége, Dobozi Erzsébet kegyes alapítók emlékére igen sikerült ünnepélyt rendezett; a megnyitó beszédet dr. szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár, a Kántus felügyelő tanára mondotta.

Körzeti konferencia Hajdúböszörményben. A Hajdúböszörményben működő Keresztyén Ifjúsági Egyesület igen életrevaló és szépen virágzó csoportja november hó 1-én és 2-án sikerült konferenciát rendezett Szabó Gyula vallás-tanító lelkész vezetésével, melyen nemcsak a

környék ifjúsága vett részt, hanem a bősörményi népes gyülekezet színe-java is. Vasárnap délután 3 órakor megnyitó ünnepély volt a Boeskey-téri templomban, ahol Benkő Viktor prédikált. Előadásokat tartottak a két nap alatt: Dobos Károly: „Reformáció és ifjúságunk”; Uray Sándor: „Zwingli”; Szabó Gyula: „Szocializmus és kálvinizmus”; Nagy István: „Kié a jövő?” címen. Az egész konferencia sok áldást jelentett a résztvevőkre, melyet az előadásokat követő gazdag hozzászólások csak fokoztak.

A debreceni Horthy Miklós kórházat ünnepélyes keretek közt nyitották meg november 21-én délelőtt. A megnyitásra a kultuszminisztert dr. Szily Kálmán államtitkár képviselte. A kórházzal Debrecennek nagyon fontos közegészségügyi problémája nyert megoldást, amely kihatással lesz nemcsak Debrecen, hanem az egész Tiszántúl egészségügyi életére is. Azonban a megújított kórház a diakonisszák bevonásával bizonyára még jobban fogná betölteni krisztusi rendeltetését.

A debreceni árpádtéri lelkészi állásra, mivel dr. Diószeghy Mihály lelkész felfüggesztetett, F. Varga Lajos esperes Magyar Bertalan Kálvintéri segédlelkészt nevezte ki helyettes lelkészül.

Új gyülekezetek Budapesten. A budapesti református egyházmegye kiépítésével kapcsolatban két új gyülekezet is alakul a fővárosban. Az egyik a Belső-Lipótvárosi egyház, amely november 1-től kezdve egyelőre a Koháry-uccai unitárius templomban tartja istentiszteleteit. — A másik az ú. n. Buda-Hegyvidék körzetébe tartozó új egyházközség, amelynek istentiszteleti helye II., Fery Oszkár u. 40. sz. alatt levő áll. tanítóképző zeneterme lesz.

Új budapesti lelkészek. A nagy átalakulás előtt álló budapesti református egyházban november 15-én egyszerre öt helyen is volt lelkészválasztás; a kelenföld—lágymányosi önálló egyházzrészben Sebestyén Andort, a tisztviselőtelepi egyházzrészben dr. Patay Pált, az angyalföldi egyházban Gál Lajost, a zuglói egyházban (Keresztesi Samu utódjául) Kutas Emil vallásnővért és a külső-lipótvárosi részben Bereczky Albertet választották meg egyhangú felkiáltással lelképásztornak. A már kipróbált és megáldott tevékenységű munkásoknak e rendes lelkészekké való, rég megérdemelt átminősülése általános örömet kelt.

A szegedi református egyházra hagyta özv. Lichtenegger Gyuláné sz. Csorba Zsuzsánna szegedi lakos egy földszintes és egy emeletes házat tehermentesen, azzal a kikötéssel, hogy a szegedi református egyetemi hallgatók részére internátust létesítsen az egyház. A nemes adományozó a székelyföldi Csomakőrösről származott s minden tetteben hű utódja maradt református erdélyi őseinek és egyik alapítótagja volt a szegedi egyháznak. Példája világítson bele sokak lelkiismeretébe.

A volt skóciai diákok akciója. Ismeretes,

hogy magyar református theológusok a múlt század óta tanulnak a skót református egyetemeken és főiskolákon a skót hittestvérek áldozatkészségéből. A volt skóciai diákok most szervezkedni kezdenek, hogy minden évben egy-egy skót lelkészt Magyarországra hívjanak a magyar református élet megismerésére. Ez alkalommal a skót lelkész körutat tenne az ország nagyobb városaiban és gyülekezeteiben s bepillantást nyerne egyházi és társadalmi viszonyaink közé. A költségeket a volt skóciai diákok fedezik, akik személyenként évi öt pengővel járulnak e terv megvalósításához. Igen bölcs gondolat, amely sikeres megvalósítása esetén nagyban ki fogja mélyíteni külföldi barátainknak rólunk való ismereteit, amelyek eddig sokszor a legjobb indulat mellett is pusztá beukkanásokon alapultak.

Nagyszabásúnak ígérkezik a virág- és gyümölcsbemutató. A folyó hó 29-én a Nemzeti Szalonban gróf Hadik János fővédnöksége alatt megnyíló gyümölcs- és virágbemutatóval kapcsolatban az Okleveles Kertészek Országos Egyesülete folyó hó 30-án és december 1-én, hétfőn és kedden délután 6 órakor a Kertészeti Tanintézetben (I., Nagyboldogasszony útja 45.) a helyes gyümölcstermesztésről és védekezésről ismeretterjesztő előadást tart. A kiállítás belépőjegyei ez előadásokra is érvényesek. A kiállításra kedvezményes vasúti jegyek kaphatók a Kertész Szövetség helybeli megbízottainál, vagy pedig a Kertész Szövetség elnökségénél: Budapest, IX., Üllői út 1.

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

3602—1931. szám.

Körlevél.

A kebelbeli valamennyi iskola igazgatóságához!

Felhívom valamennyi iskola figyelmét a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak a Hivatalos Közlöny folyó évi október hó 1-én megjelent 19. számában közzétett 392—139—1931. számú rendeletére és utasítom, hogy az 1931—32. tanévben bemutatandó oktató filmsorozatok ügyében ahhoz alkalmazkodjanak. Atyafiságos szeretettel
Debrecen, 1931 november 17.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

TARTALOM: K. B.: Egy szomorú ítélet. — Ebből a világból: Baráth Imre: Kálvinizmus és takarékoság. — Híradás: A beregi református egyházmegye közgyűlése. — Irodalom. — Halottaink. — Különfélek. — Hivatalos értesítés: Körlevél.

Laptulajdonos: **Dr. KUN BÉLA.**

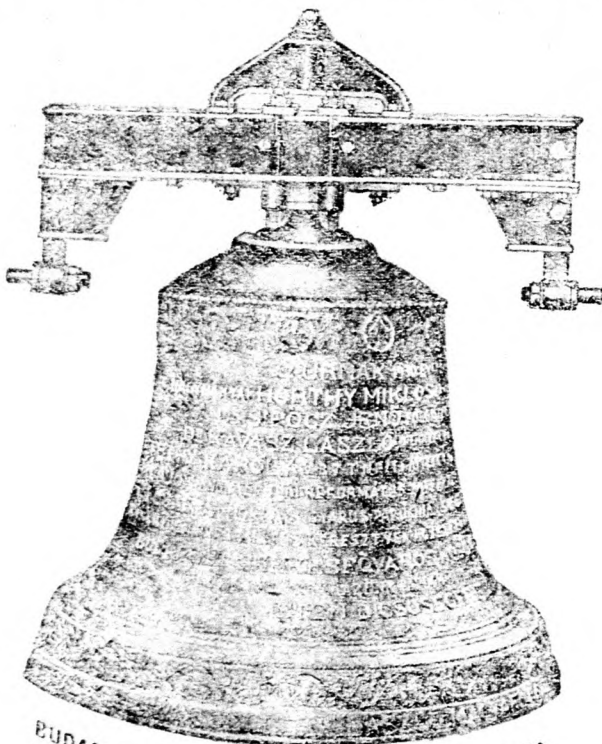
Magyarország aranykoszorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelsze-
relés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN-U. 77. SZ.

Telefon: Aut. 913-53. sz. Költségvetéssel díjmentesen szolgál.

BUDAPEST-ANGYALFÖLDI REF. TEMPLOM RÉSZÉRE
KÉSZÍTETT HARANG, MELYET DR. RAVASZ LÁSZLÓ PÜSPÖK UR
AVATOTT FEL.

Előnyös fizetési feltételek. Számos egyházi elismerőlevél

Az 1900. évi párisi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. 1930. évi nemzetközi vásáron emléklappal kitüntetve.

A budapesti Bazilika 7945 kilogrammos új harangja gyáramban készült.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

Kitűnő tűtöképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.
Magyar gyártmányú zománc-edények,
zsír-bödönök, disznóölő-kések, husvágó-gépek.
Telefon 6. és 15-48.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1931—2426

Fali olvasótáblák, mozgatható betűk, szemléltető képek.

Ligárt M.: Fali olvasótáblák az ABC-hez, a
7 darab lap 3.—
a 7 darab vászonra felhúzva, akasztóval
ellátva 38.—

Vezérkönyvek.

Ligárt M.: Útmutató az Ábécéhez 3-20
Bodor D.: Tanácsadó az Ábécéhez 3-60
Ligárt M.: Beszéd- és értelemgyakorlatok
vezérkönyve, I—IV. o. 9-60
Ligárt M.: Magyar nyelvi vezérkönyv, II—VI. 10-40
Ligárt M.: Számítási vezérkönyv, I—VI. o. 10-40
Somorjai L.: Tornatanítási vezérkönyv, I—VI. 5-50
Szele M.: Vezérkönyv a vallástanításhoz 2-80

Népiskolai egységes vezérkönyvek.

Szerkesztik: Quint József és Körösi Henrik.

Molnár Oszkár: A tanítási módszer történeti
fejlődése. Quint József előszavával 3—
Fodor Ferenc: A magyar elemi népiskolai föld-
rajzi oktatás 4—
Quint—Stelly—Stolmár: A természeti és gazda-
dasági ismeretek tanítása a III—IV. osztá-
lyban 6-40
Quint—Drozdy: A beszéd- és értelemgyakorla-
tok tanítása az I. osztályban 9-20
Háros—Körösi: A magyar fogalmazás vezér-
könyve 4-40
Quint—Drozdy: A beszéd- és értelemgyakor-
latok tanítása a II. osztály számára 10—
Berwaldszky—Tschek: A rajzoktatás vezér-
könyve. Sajtó alá rendezte: Luttor Ignác 16—
Berta—D. Paál: Új vezérkönyv a beszéd- és
értelemgyakorlatokhoz 4—
Berta—D. Paál: Új vezérkönyv a helyesírás
és magyar nyelvtan tanításához 3-60
Berta—D. Paál: Új vezérkönyv a természet-
rajz, gazdaságtan és háztartástan tanítá-
sához 2-80
Biró K. L.: Gyakorlati példatár a fogalmazás
tanításához, II., III., IV. és V—VI. oszt.
együtt, osztályonként, á 1-20
Vallástanítási és egyházi énektanítási tanterv
és utasítás, 1929. évi kiadás. (A református
Egyetemes Konvent kiadványa) 1-20
Straub—Vadász: A számolás és mérés tanítá-
sának vezérkönyve 4-80
Móczár M.: Vezérkönyv a természetrajz, gaz-
daságtan és háztartástan tanításához,
III—IV. oszt. számára 3—

„MÉLIUSZ“

könyvkereskedés

Debrecen, Ferenc József út 26.